

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobkyně: **I. H.,** zastoupená JUDr. Štěpánem Bednářem, advokátem se sídlem Plzeň, Plynární 6, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2004, č. j. 59 Az 285/2003 - 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 12. 2003, č. j. OAM-6355/VL-07-04-2003, byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná žádost žalobkyně o udělení azylu dle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“) .

Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, která byla výše označeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě jako nedůvodná zamítnuta.

V kasační stížnosti, podané proti výše citovanému rozsudku stěžovatelka uvádí, že tuto podává z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s, přičemž vadu řízení spatřuje v neúplně zjištěném skutkovém stavu a tvrdí, že žalovaný nevzal v úvahu další skutečnosti, které v řízení o azylu uváděla a opomněl fakt, že se na Ukrajině podnikatelé rekrutují z řad bývalých prominentů komunistického režimu a mají i nadále rozhodující vliv ve státní správě. Dále žalovanému vytýká, že se nezabýval možností udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu.

Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Součástí podané kasační stížnosti je i návrh na přiznání odkladného účinku.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žádost stěžovatelky byla zamítnuta jako zjevně neodůvodněná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, a proto se stěžovatelka nemůže dovolávat posouzení splnění podmínek pro jeho udělení dle § 12 a § 14 zákona o azylu. K tvrzení stěžovatelky, že jsou u ní dány důvody pro udělení humanitárního azylu uvádí, že podle jeho názoru zde nejsou dány zřetele hodné důvody pro jeho udělení, stěžovatelka neučinila žádné kroky k ochraně svých práv Kasační stížnost stěžovatelky považuje za nedůvodnou, stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku. Navrhuje proto zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil v prvé řadě nezbytnost vydání rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a po nezbytném poučení účastníků řízení, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě v mezích uplatněného důvodu dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl jako právní institut není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování. Proto např. porušování hospodářských, sociálních a kulturních práv, jejichž požívání je do značné míry závislé na stupni ekonomické vyspělosti příslušné země, nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je Česká republika vázána, a není tedy ani důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 azylového zákona, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině; zde by pak podle okolností případu přicházelo v úvahu naplnění podmínek pro udělení azylu.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona.

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala návrh na zahájení řízení o udělení azylu dne 5. 12. 2003. V žádosti o udělení azylu uvedla, že svoji vlast opustila 26. 10. 2002, do České republiky přicestovala přes Polsko 27. 10. 2002. Jako důvod žádosti o azyl uvedla, že ve své zemi pracovala v baru, přičemž jednoho dne chybělo v tržbě 800 dolarů. Majitel baru po ní a její kamarádce tyto peníze požadoval, ale ona toto odmítala, posléze odmítla i nabídku na prodej drog. V případě návratu do vlasti se bojí člověka, který jí vyhrožoval. Při pohovoru k žádosti o udělení azylu, konaném dne 9. 12. 2003 upřesnila, že se jednalo o manko ve zboží. Dále uvedla že vše ohlásila na policii, ale bylo jí řečeno, že se do toho nemá plést, známí kamarádky z řad policistů jim pak poradili, aby nic proti vedoucímu baru nepodnikali. Jiné než tyto uvedené problémy na Ukrajině neměla. Do ČR přijela na turistické vízum, pak zde nelegálně pobývala a pracovala. O azyl žádá proto aby si v ČR zlegalizovala pobyt, na Ukrajinu se kvůli problémům s mankem vrátit nechce. Jiné než tyto osobní důvody stěžovatelka v řízení a azylu neuvedla. Z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území nevyplynuly jiné důvody, než osobní potíže stěžovatelky se svým zaměstnavatelem.

Žalovaný ani krajský soud tedy nikterak nepochybili, když shledali žádost stěžovatelky o udělení azylu zjevně nedůvodnou ve smyslu citovaného ustanovení. Skutkový stav, ze kterého žalovaný i soud vycházeli má oporu ve spise a není s ním v rozporu. Jestliže v žádosti o udělení azylu a v průběhu azylového řízení uváděla stěžovatelka pouze důvody výše uvedené, nelze správnímu orgánu vytýkat, že nehodnotil skutečnosti jiné, než stěžovatelkou uplatněné. Jiné důvody potom nemohl hodnotit ani soud.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Stěžovatelka tvrdí, že skutkový stav věci nebyl žalovaným dostatečně zjištěn, neboť žalovaný nevzal v úvahu další skutečnosti, které v řízení o azylu uváděla a opomněl fakt, že se na Ukrajině podnikatelé rekrutují z řad bývalých prominentů komunistického režimu a mají i nadále rozhodující vliv ve státní správě. K této námitce stěžovatelky Nejvyšší správní soud uvádí, že se žalovaný zabýval všemi důvody pro které stěžovatelka o azyl požádala; pokud tato tvrdí, že nevzal v úvahu všechny skutečností jí uváděné, nemá toto tvrzení oporu ve správním spisu. Povinností správního orgánu je zjišťovat všechny skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Takové důvody však stěžovatelka v řízení o azylu neuváděla, ač k tomu měla dostatek příležitosti. Nejvyšší správní soud shodně se závěrem krajského soudu shledal rozhodnutí žalovaného řádně odůvodněným, jeho závěry jsou logické a jsou odrazem řádně provedeného dokazování. Ze správního spisu je zcela zřejmé, že správní orgán provedl v řízení úplné dokazování, je z něj zřejmé, z jakých důkazních prostředků správní orgán při svém rozhodování vycházel. Důkazní prostředky byly řádně zhodnoceny a provedené dokazování vyústilo v řádně zjištěný skutkový stav, z něhož správní orgán vycházel.

Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu vylučuje posouzení žádosti podle § 12 tohoto zákona. Pokud v řízení

vyplynula nepochybná skutečnost, taxativně uvedená v § 16 odst. 1 písm. g) zákona, totiž, že stěžovatelka neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nepochybil správní orgán, zamítl-li žádost jako zjevně nedůvodnou, aniž by zkoumal další důvody pro udělení azylu. V daném případě správní orgán rozhodne konečným způsobem ve věci, bez toho, aby zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona. Protože pro rozhodování o udělení azylu podle § 13, resp. 14 zákona je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 a tento důvod při postupu dle § 16 není zjišťován, nemůže správní orgán posuzovat ani naplnění důvodů pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění důvodu kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ale naopak shledal, že Krajský soud v Ostravě nepochybil, když žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 15. dubna 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu